

ZESPÓŁ SZKÓŁ

im. Ignacego Łukasiewicza

SZKOLNY PROGRAM PROFILAKTYKI

Zespołu Szkół Centrum Edukacji

im. Ignacego Łukasiewicza

w Płocku

**LATA REALIZACJI:
ROK SZKOLNY 2015/2016**

SPIS TREŚCI

1. Wstęp
2. Realizatorzy programu profilaktycznego
3. Cele programu
4. Struktura programu
5. Tematyka działań profilaktycznych
6. Monitorowanie i ewaluacja programu
7. Instytucje wspierające szkołę w działaniach profilaktycznych

1. WSTĘP

Działania wychowawcze, edukacyjne, informacyjne i zapobiegawcze zawarte w Szkolnym Programie Profilaktycznym (SPP) dla Zespołu Szkół Centrum Edukacji im. Ignacego Łukasiewicza w Płocku skierowane są do uczniów, nauczycieli i rodziców.

Wykazując potrzebę szkolnej profilaktyki należy odnieść się najpierw do wychowania. Mimo iż wychowanie i profilaktyka są procesami odrębnymi, różniącymi się celem działań, to obydwie są ze sobą ściśle powiązane i posiadają pewien wspólny obszar. Celem wychowania jest wszechstronnie dojrzały człowiek. Celem profilaktyki jest wspomaganie wychowania i kompensowanie jego niedostatków. Można więc powiedzieć, że wychowanie pełni rolę nadrzędną nadającą sens działaniom profilaktycznym. Pamiętać więc należy, iż SPP jest programem odrębnym, ale nie stanowi odrębnego, niezależnego obszaru działań szkoły, pełni rolę uzupełniającą i kompensującą wobec wychowawczego programu szkoły. Skonstruowany jest więc po to, by zapobiegać, korygować, wspierać wychowanie, kompensować jego niedostatki.

Dla uczniów rozpoczęcie nauki w ZSCE oznacza istotną zmianę w ich dotychczasowym życiu. Wkraczając w nowe środowisko uczniowie poddawani są nowym wymaganiom, wyzwaniom. Zmienia się ich krąg kolegów, priorytety, często tryb życia. Konieczność znalezienia swojego miejsca w nowej szkolnej społeczności niejednokrotnie wywołuje wśród młodzieży odczucia dyskomfortu, niepewności, strachu. Uczniowie przeżywają stres związany z adaptacją do nowych warunków. Takie stany często są powodem, że młodzież podejmuje ryzykowne decyzje i zachowania – np. sięga po środki odurzające, substancje psychotropowe lub środki zastępcze. Szkolny Program Profilaktyczny został skonstruowany w taki sposób aby poprzez oddziaływania wychowawcze, edukacyjne i zapobiegawcze przeciwdziałać negatywnym zachowaniom uczniów oraz kształtować pozytywne wartości i postawy.

2. REALIZATORZY PROGRAMU PROFILAKTYCZNEGO

W ZSCE jest stosowana profilaktyka pierwszo, drugo i trzeciorzędowa:

1. Profilaktyka pierwszorzędowa jest skierowana do ogółu uczniów i na celu ma działanie zapobiegające.
2. Profilaktyka drugorzędowa ma na celu dotarcie do grupy podwyższonego ryzyka i ma na celu ujawnienie osób najbardziej zagrożonych rozwinięciem się u nich określonych kłopotów.
3. Profilaktyka trzeciorzędowa jest ukierunkowana na osoby, u których już wystąpiły niepożądane zachowania.

Profilaktykę pierwszo i drugorzędową realizuje cała społeczność szkolna.

Profilaktykę trzeciorzędową realizuje psycholog i pedagog szkolny.

Realizatorami Szkolnego Programu Profilaktycznego są wszyscy pracownicy szkoły: dyrekcja, wychowawcy klas, nauczyciele, psycholog, pedagog, doradca zawodowy, pielęgniarka, pracownicy obsługi oraz przedstawiciele różnych instytucji wspomagających.

3. CELE PROGRAMU

Realizacja programu profilaktycznego powinna się przyczynić do kontynuacji i utrwalenia pozytywnych trendów, jakie obserwujemy w naszej placówce, w tym przede wszystkim do:

- **wspomagania ucznia** w radzeniu sobie z trudnościami, jakie zagrażają prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu;
- **ograniczeniu i likwidowaniu czynników ryzyka** (jednostkowych, rodzinnych, rówieśniczych, szkolnych, środowiskowych), które zaburzają prawidłowy rozwój ucznia i dezorganizują jego zdrowy styl życia;
- **inicjowaniu i wspomaganiu czynników chroniących** (jednostkowych, rodzinnych, rówieśniczych, szkolnych, środowiskowych), które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi ucznia i jego zdrowemu życiu (Gaś, 2003, 2006).

Działania o charakterze profilaktycznym mogą dotyczyć wielu różnych problemów zdrowotnych i społecznych występujących wśród dzieci i młodzieży w wieku szkolnym i/lub czynników zwiększających ryzyko wystąpienia tych problemów.

W związku z tym nasza szkoła ma na celu pomóc uczniom w ukształtowaniu pożądanых przez nich cech osobowości poprzez:

- doskonalenie umiejętności i pogłębianie wiedzy nauczycieli, wychowawców klas oraz specjalistów wykonujących w szkole zadania z zakresu pomocy psychologiczno – pedagogicznej (psycholog, pedagog, doradca zawodowy) w zakresie prowadzenia działań profilaktycznych,
- współpracę z samorządem uczniowskim i włączenie go w realizację programu profilaktycznego,
- systematyczne organizowanie zajęć profilaktycznych dla uczniów przez wychowawców klas i specjalistów,
- stosowanie procedur postępowania w sytuacjach szczególnych zagrożeń związanych ze środkami odurzającymi, substancjami psychotropowymi lub środkami zastępczymi,
- współdziałanie pracowników szkoły z instytucjami i organizacjami pozarządowymi w zakresie rozwiązywania problemów uczniów zagrożonych uzależnieniem,

- współpracę z rodzicami – przekazywanie wiedzy na temat zagrożeń, włączanie ich w życie szkoły,
- współpracę z policją i strażą miejską – natychmiastowe informowanie o problemach uczniów oraz o zagrożeniach płynących z położenia szkoły,
- współpraca z poradnią psychologiczno – pedagogiczną w zakresie kierowania uczniów ze specjalnymi trudnościami
- w uczeniu się oraz z trudnościami wieku dojrzewania,
- zaproponowanie uczniom ciekawych możliwości spędzania wolnego czasu w szkole,
- zachęcanie uczniów do udziału w różnorodnych akcjach na rzecz szkoły i środowiska,
- ćwiczenie umiejętności komunikacji, wyrażania własnych opinii i poglądów,
- ćwiczenie umiejętności opanowywania własnych emocji oraz umiejętności rozpoznawania ich i nazywania,
- kształtowanie postawy tolerancji i poszanowania innego człowieka,
- bezpośrednią ingerencję każdego z pracowników szkoły w zakresie dbania o poziom kulturalny uczniów,
- wprowadzenie korekt do statutu szkolnego pozwalających na skuteczniejsze egzekwowanie wymaganych form zachowań uczniów,
- rozwijanie poczucia odpowiedzialności za zdrowie własne i innych ludzi,
- rozwijanie umiejętności osobistych i społecznych sprzyjających dobremu samopoczuciu i pozytywnej adaptacji do zadań i wyzwań codziennego życia,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości, wiary w siebie i w swoje możliwości,
- poznawanie siebie, śledzenie przebiegu swojego rozwoju, identyfikowanie i rozwiązywanie problemów zdrowotnych,
- przygotowanie się do uczestnictwa w działaniach na rzecz zdrowia i tworzenia zdrowego środowiska w domu, szkole, miejscu pracy, społeczności lokalnej,
- ewaluację programu wychowawczego oraz profilaktycznego szkoły

4. STRUKTURA PROGRAMU

W celu ułatwienia wychowawcom klas realizowania szkolnego programu profilaktyki działania, które można wprowadzać w swojej klasie według zapotrzebowania, zostały rozpisane na poszczególne miesiące roku szkolnego oraz na dany etap edukacyjny.

Wychowawca zgłasza pielęgniarce bądź specjalistom wykonującym w szkole zadania z zakresu pomocy psychologiczno – pedagogicznej (psycholog, pedagog, doradca zawodowy) zapotrzebowanie na daną tematykę zajęć na początku każdego miesiąca.

Metody realizacji szkolnego program profilaktyki:

- lekcje wychowawcze tematyczne,
- zajęcia w czasie realizacji innych przedmiotów,
- prelekcje,
- warsztaty,
- spotkania edukacyjno – profilaktyczne,
- codzienne reagowanie stosownie do sytuacji,
- rozmowy indywidualne.

5. TEMATYKA DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH

5.1. Problematyka poruszana w klasach 1 Liceum i 1 Technikum

Lp.	Działania	Osoby odpowiedzialne	Sposób realizacji
Wrzesień – Diagnoza sytuacji rodzinnej i materialnej uczniów			
1.	Badania ankietowe	Psycholog/wychowawca	Przeprowadzenie ankiety we wszystkich klasach pierwszych; objęcie pomocą psychologiczną – pedagogiczną uczniów wymagających uzyskania pomocy; przekazanie informacji Szkolnej Komisji Stypendialnej w celu zaplanowania pomocy materialnej
2.	Rozmowy indywidualne z uczniami	Wychowawcy/psycholog/pedagog/doradca zawodowy	Uczniowie zgłaszają się samodzielnie lub kierowani są przez wychowawców bądź innych nauczycieli
3.	Zapoznanie rodziców z formami pomocy materialnej w szkole	Wychowawcy/ Szkolna Komisja Stypendialna	Rozmowy z rodzicami podczas zebrań klasowych; informacje w postaci gazetek informacyjnych; informacje na stronie internetowej szkoły
Wrzesień – Adaptacja w nowym środowisku szkolnym			
1.	Lekcje wychowawcze	Wychowawcy	Poinformowanie uczniów o zwyczajach jakie panują w szkole m.in.: załatwiania spraw uczniowskich w sekretariacie szkoły czy też regułach dotyczących korzystania z szatni.
2.	Rozmowy indywidualne z uczniami	Wychowawcy/psycholog/pedagog/doradca zawodowy	Uczniowie zgłaszają się samodzielnie lub kierowani są przez wychowawców bądź innych nauczycieli

3.	"2 tygodnie ochronny"	Wychowawcy/nauczyciele	Nauczyciele stosują tzw. "2 tygodnie ochrony", w czasie których pyta się ochotników, czy też nie stawia ocen niedostatecznych.
4.	Imprezy integracyjne	Wychowawcy	Wychowawcy organizują wyjścia do kina, teatru, galerii sztuki, wycieczki itp.
Wrzesień/Październik – Integracja zespołów klasowych			
1.	Lekcje wychowawcze	Wychowawcy	Wychowawcy przeprowadzają samodzielnie lekcje w swoich klasach
2.	Zajęcia integracyjne	Wychowawcy/pedagog/psycholog /doradca zawodowy	Wychowawcy zgłaszają zapotrzebowanie do specjalistów bądź samodzielnie przeprowadzają zajęcia
Listopad – Budowanie pozytywnych relacji w klasie – tolerancja i szacunek wobec drugiego człowieka			
1.	Lekcje wychowawcze	Wychowawcy/pedagog	Wychowawcy zgłaszają zapotrzebowanie do pedagoga szkolnego bądź samodzielnie przeprowadzają zajęcia
2.	Badania ankietowe	Pedagog szkolny	Przeprowadzenie ankiety we wszystkich klasach pierwszych; zapoznanie wychowawców z wynikami
3.	Tworzenie atmosfery zrozumienia i zaufania na co dzień	Cała społeczność szkolna	Dbanie o rozmówcę, dbanie o jakość rozmowy i brak pośpiechu
Grudzień – Radzenie sobie z presją otoczenia - asertywność			
1.	Lekcje wychowawcze	Wychowawcy/pedagog/psycholog/doradca zawodowy	Po zgłoszeniu zapotrzebowania pedagogowi lub psychologowi szkolnemu ustala się termin godziny wychowawczej nt. asertywności, rozwiązywania konfliktów, wiary w siebie, komunikatu ja i budowania dobrych relacji międzyludzkich

2.	Poradnictwo indywidualne dla osób słabiej radzących sobie z problemami	Wychowawcy/pedagog/psycholog	Uczniowie zgłaszają się sami lub są diagnozowani przez wychowawców
3.	Budzenie w uczniach potrzeby osiągnięć i rozwoju indywidualnych talentów i zdolności	Cała społeczność szkolna	Kierowanie uczniów w kierunku rozpoznania swoich możliwości i talentów oraz pracy nad nimi
Styczeń/Luty – Radzenie sobie ze stresem			
1.	Lekcje wychowawcze	Wychowawcy/pedagog/psycholog/doradca zawodowy	Wychowawcy przeprowadzają lekcje na temat stresu w swoich klasach samodzielnie lub z pomocą pedagoga, psychologa, bądź doradcy zawodowego.
2.	Pedagogizacja rodziców	Wychowawcy	Rozmowa z rodzicami na temat stresu związanego ze zmianą szkoły i konieczności zrozumienia swoich dzieci podczas zebrań z rodzicami
3.	Tworzenie przyjaznej atmosfery w szkole	Rada pedagogiczna	Wysiłki czynione przez wszystkich w celu lepszego zrozumienia się i polepszenia atmosfery w szkole
4.	Poradnictwo indywidualne	Wychowawcy/pedagog/psycholog/doradca zawodowy	Uczniowie zgłaszają się samodzielnie, bądź są kierowani przez wychowawców i nauczycieli.
Marzec – Agresja, przemoc, cyberprzemoc			
1.	Pedagogizacja rodziców	Pedagog	Rozmowa z rodzicami (również rodzicami uczniów klas starszych podczas ostatniego poniedziałku miesiąca) nt. zagrożeń związanych z korzystaniem przez dzieci z Internetu – tematyka cyberprzemocy i konsekwencji z niej wynikających

2.	Lekcje wychowawcze	Wychowawcy/pedagog/psycholog	Wychowawcy zgłaszają zapotrzebowanie do specjalistów bądź samodzielnie przeprowadzają zajęcia.
Marzec/Kwiecień – Super umysł			
1.	Lekcje wychowawcze	Wychowawcy/pedagog/psycholog	Wychowawcy zgłaszają zapotrzebowanie do specjalistów bądź samodzielnie przeprowadzają zajęcia
2.	Zajęcia grupowe/warsztaty	Pedagog	Pedagog organizuje przy współpracy z PPP zajęcia dla uczniów podnoszące wzrost umiejętności uczenia się i przedstawia ofertę wychowawcom klas.
Kwiecień – Rozwiązywanie konfliktów			
1.	Lekcje wychowawcze	Wychowawcy/pedagog/psycholog	Wychowawcy zgłaszają zapotrzebowanie do specjalistów bądź samodzielnie przeprowadzają zajęcia
2.	Poradnictwo indywidualne dla osób słabiej radzących sobie z problemami	Wychowawcy/pedagog/psycholog	Uczniowie zgłaszają się sami lub są diagnozowani i kierowani przez wychowawców
3.	Tworzenie przyjaznej atmosfery w szkole	Cała społeczność szkolna	Wysiłki czynione przez wszystkich w celu lepszego zrozumienia się i polepszenia atmosfery w szkole oraz zapobiegania konfliktom
Kwiecień/Maj – Odpowiedzialność prawna nieletnich			
1.	Wykłady/ prelekcje	Pedagog/psycholog	Pedagog/psycholog zaprasza na zajęcia przedstawicieli Straży Miejskiej/ kuratorów sądowych/ prawników/ osoby związane z tematyką prawną
2.	Rozmowy indywidualne z uczniami	Pedagog/psycholog	Uczniowie kierowani są przez wychowawców

			bądź innych nauczycieli do pedagoga szkolnego/psychologa bądź zgłaszają się samodzielnie.
Maj/Czerwiec – przeciwdziałanie uzależnieniom			
1.	Zaproszenie do współpracy osób z zewnątrz zajmujących się profilaktyką w ramach możliwości finansowych	Pedagog szkolny/dyrektor szkoły	Pedagog szkolny podejmuje próby zdobycia dofinansowania i zorganizowania programów edukacyjno – profilaktycznych (np. teatry profilaktyczne, warsztaty) i ustala harmonogram zajęć wraz z dyrektorem szkoły i przedstawia je wychowawcom klas.
2.	Lekcje wychowawcze	Wychowawcy/pedagog/psycholog	Przeprowadzanie godzin wychowawczych tematycznych dotyczących uzależnień i zachowań ryzykownych (palenie papierosów, alkohol, narkotyki, środki psychoaktywne). Wychowawcy zgłaszają zapotrzebowanie do specjalistów bądź samodzielnie przeprowadzają zajęcia
3.	Ewentualne interwencje i konsultacje dla uczniów i rodziców	Wychowawcy/pedagog/psycholog/dyrektor szkoły	Uczniowie kierowani są przez wychowawców bądź innych nauczycieli do pedagoga szkolnego/psychologa/ dyrektora szkoły. W przypadku podejrzenia o zażywanie narkotyku przez ucznia wdrażane są procedury zawarte w odrębnych przepisach.
4.	Jasne określenie w statucie oraz wymaganiach wychowawczych systemu kar i nagród	Dyrekcja, osoby pracujące nad statutem, cała kadra	Dbanie o upowszechnianie wiedzy na temat systemu kar i nagród wśród uczniów.
5.	Zapoznanie rodziców ze statutem	Wychowawcy	Podczas pierwszego zebrania z rodzicami wychowawcy klas zapoznają rodziców z dokumentami szkoły oraz wskazują miejsce ich dostępności.

6.	Przestrzeganie procedur postępowania w przypadku zagrożenia narkomania, alkoholizmem itp.	Cała społeczność szkolna	Konsekwentne przestrzeganie procedur przez cały rok szkolny.
----	---	--------------------------	--

5.2. Problematyka poruszana w klasach 2 Liceum, 2 i 3 Technikum

L.p.	Działania	Osoby odpowiedzialne	Sposób realizacji
Wrzesień – Alternatywne sposoby spędzania czasu wolnego/ Rozwijanie myślenia twórczego			
1.	Lekcje wychowawcze	Wychowawcy/pedagog/psycholog/doradca zawodowy	Wychowawcy zgłaszają zapotrzebowanie do specjalistów bądź samodzielnie przeprowadzają zajęcia
2.	Rozmowy indywidualne z uczniami	Wychowawcy/pedagog/psycholog/doradca zawodowy	Uczniowie kierowani są przez wychowawców bądź innych nauczycieli do pedagoga szkolnego/psychologa bądź zgłaszają się samodzielnie
3.	Zajęcia grupowe/warsztaty	Pedagog	Pedagog organizuje przy współpracy z PPP zajęcia dla uczniów rozwijające zdolności twórczego myślenia i przedstawia ofertę wychowawcom klas.
Październik/Listopad – profilaktyka uzależnień			
1.	Zaproszenie do współpracy osób z zewnątrz zajmujących się profilaktyką w ramach możliwości finansowych	Pedagog szkolny/dyrektor szkoły	Pedagog szkolny podejmuje próby zdobycia dofinansowania i zorganizowania programów edukacyjno – profilaktycznych (np. teatry profilaktyczne, warsztaty) i ustala harmonogram zajęć wraz z dyrektorem szkoły i przedstawia je wychowawcom klas.
2.	Lekcje wychowawcze	Wychowawcy/pedagog/psycholog	Przeprowadzanie godzin wychowawczych

			tematycznych dotyczących uzależnień i zachowań ryzykownych (palenie papierosów, alkohol, narkotyki, środki psychoaktywne). Wychowawcy zgłaszają zapotrzebowanie do specjalistów bądź samodzielnie przeprowadzają zajęcia
3.	Ewentualne interwencje i konsultacje dla uczniów i rodziców	Wychowawcy/pedagog/psycholog/dyrektor szkoły	Uczniowie kierowani są przez wychowawców bądź innych nauczycieli do pedagoga szkolnego/ psychologa/ dyrektora szkoły. W przypadku podejrzenia o zażywanie narkotyku przez ucznia wdrażane są procedury zawarte w odrębnych przepisach.
4.	Jasne określenie w statucie oraz wymaganiach wychowawczych systemu kar i nagród	Dyrekcja, osoby pracujące nad statutem, cała kadra	Dbanie o upowszechnianie wiedzy na temat systemu kar i nagród wśród uczniów.
5.	Przestrzeganie procedur postępowania w przypadku zagrożenia narkomania, alkoholizmem itp.	Cała społeczność szkolna	Konsekwentne przestrzeganie procedur przez cały rok szkolny.
6.	Pedagogizacja rodziców	Psycholog	Rozmowa z rodzicami (również rodzicami uczniów klas młodszych podczas ostatniego poniedziałku miesiąca) pt. „Substancje psychoaktywne w życiu młodzieży”
Grudzień – Diagnoza predyspozycji zawodowych			
1.	Lekcje wychowawcze	Doradca zawodowy	Wychowawcy zgłaszają zapotrzebowanie do specjalisty
2.	Rozmowy indywidualne z uczniami	Wychowawcy/doradca zawodowy	Uczniowie kierowani są przez wychowawców bądź innych nauczycieli do doradcy zawodowego bądź zgłaszają się samodzielnie

Styczeń/Luty – Przemoc; radzenie sobie z prowokacyjnymi zachowaniami			
1.	Lekcje wychowawcze	Wychowawcy/pedagog/psycholog/doradca zawodowy	Wychowawcy zgłaszają zapotrzebowanie do specjalistów bądź samodzielnie przeprowadzają zajęcia
2.	Rozmowy indywidualne z uczniami	Wychowawcy/pedagog/psycholog/doradca zawodowy	Uczniowie kierowani są przez wychowawców bądź innych nauczycieli do pedagoga szkolnego/psychologa bądź zgłaszają się samodzielnie
Marzec – Asertywność, czyli jak być otwartym, skutecznym i naturalnym			
1.	Lekcje wychowawcze	Wychowawcy/pedagog/psycholog/doradca zawodowy	Wychowawcy zgłaszają zapotrzebowanie do specjalistów bądź samodzielnie przeprowadzają zajęcia
2.	Rozmowy indywidualne z uczniami	Wychowawcy/pedagog/psycholog/doradca zawodowy	Uczniowie kierowani są przez wychowawców bądź innych nauczycieli do pedagoga szkolnego/psychologa bądź zgłaszają się samodzielnie
Kwiecień – Prawo karne i rodzinne obowiązujące w Polsce			
1.	Wykłady/ prelekcje	Wychowawcy/pedagog/psycholog/	Wychowawcy/pedagog/psycholog zapraszają na zajęcia przedstawicieli Straży Miejskiej/kuratorów sądowych/ prawników/ osoby związane z tematyką prawną
2.	Rozmowy indywidualne z uczniami	Pedagog/psycholog/doradca zawodowy	Uczniowie kierowani są przez wychowawców bądź innych nauczycieli do pedagoga szkolnego/psychologa bądź zgłaszają się samodzielnie.
Maj – Bulling i mobbing			
1.	Lekcje wychowawcze	Wychowawcy/pedagog/psycholog/doradca zawodowy	Wychowawcy zgłaszają zapotrzebowanie do specjalistów bądź samodzielnie przeprowadzają zajęcia
2.	Rozmowy indywidualne z uczniami	Wychowawcy/pedagog/psycholog/doradca zawodowy	Uczniowie kierowani są przez wychowawców bądź innych nauczycieli do pedagoga szkolnego/psychologa bądź zgłaszają się samodzielnie

3.	Tworzenie przyjaznej atmosfery w szkole	Cała społeczność szkolna	Wysiłki czynione przez wszystkich w celu lepszego zrozumienia się i polepszenia atmosfery w szkole oraz zapobiegania zachowaniom mobbingowym
Czerwiec – Profilaktyka uzależnień; zagrożenia wynikające z nadużywania alkoholu			
1.	Zaproszenie do współpracy osób z zewnątrz zajmujących się profilaktyką	Pedagog szkolny/psycholog/dyrektor szkoły/pielęgniarka	Pedagog szkolny/psycholog/pielęgniarka podejmuje próby zdobycia dofinansowania i zorganizowania programów edukacyjno – profilaktycznych (np. teatry profilaktyczne, warsztaty) i ustala harmonogram zajęć wraz z dyrektorem szkoły i przedstawia je wychowawcom klas.
2.	Lekcje wychowawcze	Wychowawcy/pedagog/psycholog	Przeprowadzanie godzin wychowawczych tematycznych dotyczących uzależnień i zachowań ryzykownych (alkohol, narkotyki, środki psychoaktywne). Wychowawcy zgłaszają zapotrzebowanie do specjalistów bądź samodzielnie przeprowadzają zajęcia
3.	Ewentualne interwencje i konsultacje dla uczniów i rodziców	Wychowawcy/pedagog/psycholog/dyrektor szkoły	Uczniowie kierowani są przez wychowawców bądź innych nauczycieli do pedagoga szkolnego/psychologa/ dyrektora szkoły. W przypadku podejrzenia o zażywanie alkoholu przez ucznia wdrażane są procedury zawarte w odrębnych przepisach.
4.	Jasne określenie w statucie oraz wymaganiach wychowawczych systemu kar i nagród	Dyrekcja, osoby pracujące nad statutem, cała kadra	Dbanie o upowszechnianie wiedzy na temat systemu kar i nagród wśród uczniów.

Zdrowy styl życia – Profilaktyka raka szyjki macicy i raka piersi – program realizowany w roku szkolnym 2013/2014

1.		Pielęgniarka	
----	--	--------------	--

5.3. Problematyka poruszana w klasach 3 Liceum i 4 Technikum – wszystkie klasy maturalne

L.p.	Działania	Osoby odpowiedzialne	Sposób realizacji
Wrzesień – Inteligencja emocjonalna jako skuteczne narzędzie w kontaktach międzyludzkich			
1.	Lekcje wychowawcze	Wychowawcy/pedagog/psycholog/doradca zawodowy	Wychowawcy zgłaszają zapotrzebowanie do specjalistów bądź samodzielnie przeprowadzają zajęcia
2.	Rozmowy indywidualne z uczniami	Wychowawcy/pedagog/psycholog/doradca zawodowy	Uczniowie kierowani są przez wychowawców bądź innych nauczycieli do pedagoga szkolnego/psychologa bądź zgłaszają się samodzielnie
Październik – Atrybuty dorosłości, prawa i obowiązki			
1.	Lekcje wychowawcze	Wychowawcy/pedagog/psycholog/doradca zawodowy	Wychowawcy zgłaszają zapotrzebowanie do specjalistów bądź samodzielnie przeprowadzają zajęcia
2.	Rozmowy indywidualne z uczniami	Wychowawcy/pedagog/psycholog/doradca zawodowy	Uczniowie kierowani są przez wychowawców bądź innych nauczycieli do pedagoga szkolnego/psychologa bądź zgłaszają się samodzielnie
3.	Wykłady/ prelekcje	Wychowawcy/pedagog/psycholog/	Wychowawcy/pedagog/psycholog zapraszają na zajęcia przedstawicieli Straży Miejskiej/kuratorów sądowych/ prawników/ osoby związane z tematyką prawną

Październik/Listopad – Planowanie kariery zawodowej ułatwienie wejścia na rynek edukacyjny i rynek pracy			
1.	Lekcje wychowawcze	Doradca zawodowy	Wychowawcy zgłaszają zapotrzebowanie do specjalisty
2.	Rozmowy indywidualne z uczniami	Wychowawcy/ doradca zawodowy	Uczniowie kierowani są przez wychowawców bądź innych nauczycieli do doradcy zawodowego bądź zgłaszają się samodzielnie
3.	Wykłady/ prelekcje	Wychowawcy/doradca zawodowy	Wychowawcy/doradca zawodowy zapraszają na zajęcia przedstawicieli uczelni wyższych
Listopad – Twórcze myślenie, poznanie technik aktywnego uczenia się			
1.	Lekcje wychowawcze	Wychowawcy/pedagog/psycholog/doradca zawodowy	Wychowawcy zgłaszają zapotrzebowanie do specjalistów bądź samodzielnie przeprowadzają zajęcia
2.	Zajęcia grupowe/warsztaty	Pedagog	Pedagog organizuje przy współpracy z PPP zajęcia dla uczniów rozwijające zdolności twórczego myślenia i przedstawia ofertę wychowawcom klas.
Grudzień – Profilaktyka uzależnień; Konsekwencje spożywania alkoholu i zażywania środków psychoaktywnych przez kierowców			
1.	Zaproszenie do współpracy osób z zewnątrz zajmujących się profilaktyką w ramach możliwości finansowych	Pedagog szkolny/psycholog/dyrektor szkoły/pielęgniarka	Pedagog szkolny/psycholog/pielęgniarka podejmuje próby zdobycia dofinansowania i zorganizowania programów edukacyjno – profilaktycznych (np. teatry profilaktyczne, warsztaty) i ustala harmonogram zajęć wraz z dyrektorem szkoły i przedstawia je wychowawcom klas.
2.	Lekcje wychowawcze	Wychowawcy/pedagog/psycholog	Przeprowadzanie godzin wychowawczych tematycznych dotyczących zachowań

			ryzykownych (alkohol, narkotyki, środki psychoaktywne). Wychowawcy zgłaszają zapotrzebowanie do specjalistów bądź samodzielnie przeprowadzają zajęcia
Styczeń/Luty – autoprezentacja			
1.	Lekcje wychowawcze	Wychowawcy/pedagog/psycholog/doradca zawodowy	Wychowawcy zgłaszają zapotrzebowanie do specjalistów bądź samodzielnie przeprowadzają zajęcia
2.	Rozmowy indywidualne z uczniami	Wychowawcy/pedagog/psycholog/doradca zawodowy	Uczniowie kierowani są przez wychowawców bądź innych nauczycieli do pedagoga szkolnego/psychologa/ doradcy zawodowego bądź zgłaszają się samodzielnie
Marzec/Kwiecień – W konfrontacji z wrogiem sukcesu – stres			
1.	Lekcje wychowawcze	Wychowawcy/pedagog/psycholog/doradca zawodowy	Wychowawcy zgłaszają zapotrzebowanie do specjalistów bądź samodzielnie przeprowadzają zajęcia
2.	Zajęcia grupowe/warsztaty	Pedagog/psycholog	Pedagog/psycholog organizuje przy współpracy z PPP zajęcia dla uczniów dot. poznania mechanizmów oddziaływania stresu i konstruktywnych sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych i przedstawia ofertę wychowawcom klas.
Honorowe krwiodawstwo „Pomoże mi kropelka Twojej krwi” – termin do uzgodnienia z PCK			
1.		pielęgniarka	

6. MONITOROWANIE I EWALUACJA PROGRAMU

Monitorowanie i ewaluacja szkolnego programu profilaktyki jest koniecznym elementem realizacji. Ewaluacja prowadzona jest w sposób dostosowany do tematu i rodzaju zajęć profilaktycznych. Za ewaluację programów profilaktycznych na etapie klasy odpowiadają wychowawcy. Ewaluacji programu w skali szkoły dokonuje pedagog.

Wychowawca prowadzi na bieżąco w dzienniku wychowawcy rejestr działań profilaktycznych rozmów z rodzicami i ich efektów, rozmów z uczniami – ustalenia, metody oddziaływań, konsultacji z pedagogiem, psychologiem, rejestr przeprowadzonych w klasie zajęć tematycznych. Na koniec każdego semestru sporządza sprawozdanie z realizacji programu profilaktycznego.

Pedagog, psycholog i doradca zawodowy odpowiadają za:

- rejestrację potrzeb nauczycieli w zakresie realizacji programu profilaktycznego
- rejestrację sygnałów o pojawieniu się nowych zachowań ryzykownych bądź nasileniu dotychczasowych
- opracowanie dla Dyrektora Szkoły raportu z przebiegu realizacji programu profilaktycznego szkoły na koniec każdego semestru

Źródłem informacji będą:

- obserwacja zachowań uczniów w różnych aspektach ich funkcjonowania,
- analiza trudnych sytuacji problemowych i podejmowanych działań zaradczych,
- rozmowy i wywiady z uczniami, rodzicami i nauczycielami,
- dyskusje z nauczycielami na forum rady pedagogicznej,
- dyskusje z uczniami i ich rodzicami,
- ankiety przeprowadzone wśród uczniów, nauczycieli i rodziców.

7. INSTYTUCJE WSPIERAJĄCE SZKOŁĘ W DZIAŁANIACH PROFILAKTYCZNYCH

Wykaz instytucji wspierających dostępny jest u pedagoga szkolnego.